

96/11.12.2017

Parlamentul României *Senat*

*Comisia pentru constituționalitate
libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor
Curții Europene a Drepturilor Omului*

Nr.LXVIII/ 2582 /2017

*Comisia juridică, de numiri, disciplină,
imunități și validări*

Nr.XIX/ 49 /2017

R A P O R T C O M U N

la *Legea pentru modificarea și completarea art.6 din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului*

În conformitate cu prevederile art.146 alin.(1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări au fost sesizate, prin adresa nr. **L96** din 29 noiembrie **2017**, de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun la ***Legea pentru modificarea și completarea art.6 din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului***, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.612 din 3 octombrie 2017.

Obiectul de reglementare al inițiativei legislative îl constituie modificarea și completarea art.6 din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevederii publicării proiectului de lege de revizuire a Constituției în Monitorul Oficial al României, precum și în sensul stabilirii unui criteriu pentru determinarea datei desfășurării referendumului.

În ședința din 12 decembrie 2017, membrii celor două Comisii, analizând legea trimisă la promulgare și considerentele expuse în Decizia Curții nr.612/2017, au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte **raport comun de admitere**, cu amendamentele cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezentul raport.

În conformitate cu dispozițiile art.151 alin. (3) din Constituție, revizuirea legii fundamentale este definitivă după aprobarea sa prin referendum, organizat în cel mult 30 de zile de la data adoptării proiectului sau a propunerii de revizuire, instituția referendumului

constituind una dintre modalitățile cele mai democratice de exprimare a suveranității poporului cu privire la politica legislativă a țării.

Autorii obiecției de neconstituționalitate au susținut că legea conține norme care sunt de natură să afecteze atribuția Curții Constituționale de a se pronunța în termen de cinci zile de la adoptare asupra legii de revizuire a Constituției. Sub acest aspect au arătat **că articolul unic pct. 2 din legea criticată**, cu referire la art. 6 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 3/2000, **stabilește în sarcina Parlamentului obligația de a transmite Curții Constituționale legea de revizuire într-un termen de două zile de la adoptare**, generând neclaritate cu privire la termenul în care aceasta este chemată să se pronunțe asupra legii de revizuire, având în vedere că art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 stabilește expres că în termen de 5 zile de la adoptarea legii de revizuire, Curtea Constituțională se pronunță, din oficiu, asupra acesteia. Instituirea unui termen de două zile de la adoptarea legii de revizuire în care Parlamentul poate să trimită respectiva lege Curții Constituționale pentru ca aceasta să verifice dacă au fost încălcate limitele revizuirii nu are nicio justificare în condițiile în care nu este reglementată la nivel constituțional obiecția de neconstituționalitate pentru legile de revizuire a Constituției adoptate de Parlament și nici procedura promulgării.

Față de această critică ridicată în obiecția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a reținut că, în redactarea preconizată, *"art. 6 alin. (3) din Legea nr. 3/2000 ar permite Parlamentului să amâne trimiterea legii de revizuire până la finalul termenului de două zile, ceea ce ar conduce la diminuarea timpului de care Curtea Constituțională dispune pentru verificarea legii adoptate de Parlament, cu posibila consecință a efectuării, sub presiunea timpului, a unui control de constituționalitate lipsit de substanță. Chiar dacă procedura prevăzută pentru exercitarea acestui tip de control este urgentă, Curtea Constituțională trebuie, totuși, să dispună de un interval de timp rezonabil pentru a se putea pronunța. În caz contrar, controlul de constituționalitate ar fi pur formal, Curtea fiind în imposibilitatea de a-și exercita în mod real această atribuție. Prin urmare, **prevederile articolului unic pct. 2 din legea criticată, cu referire la art. 6 alin. (3) din Legea nr. 3/2000, afectează buna funcționare a Curții Constituționale și aduce atingere rolului său constituțional de garant al supremației Constituției, consacrat de art. 142 alin. (1) din Legea fundamentală. De altfel, termenul de cinci zile prevăzut de art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este corelat cu cel în care, potrivit art. 156 teza întâi din Constituție, legea de revizuire a Constituției se publică în Monitorul Oficial al României, respectiv în termen de 5 zile de la data adoptării."***

De asemenea, **autorii sesizării au criticat și faptul că, prin articolul unic pct. 2 din legea criticată, cu referire la art. 6 alin. (5) din Legea nr. 3/2000, se atribuie Guvernului competența de a stabili, prin hotărâre, data organizării referendumului pentru revizuirea Constituției, deși acesta este un drept exclusiv al Parlamentului.**

Prin decizie, Curtea Constituțională reține că în ceea ce privește revizuirea Constituției, ca lege fundamentală a statului, realizându-se printr-o lege de modificare și/sau completare a acesteia, este firesc ca actul normativ referitor la organizarea referendumului să fie tot o lege.

În raport cu considerentele reținute, în vederea punerii de acord cu decizia Curții Constituționale, membrii celor două comisii au reformulat textele declarate neconstituționale, adoptând amendamentele care se regăsesc în anexa care face parte integrantă din prezentul raport.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări supun spre dezbateră și adoptare, plenului Senatului, **raportul comun de admitere a legii, cu amendamentele prevăzute în anexă.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.89 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, legea urmează a fi dezbătută de **Senat** în calitate de **primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Ionuț SIBINESCU

Secretar,

Senator Bogdan MATEI

Președinte,

Senator Robert Marius CAZANCIUC

Secretar,

Senator Adrian Nicolae DIACONU

Întocmit,
consilier Maria Ranga

consilier Camelia Ene

AMENDAMENTE la

Legea

pentru modificarea și completarea art.6 din Legea nr.3/2000privind organizarea și desfășurarea referendumului,

adoptate de Comisii

Nr. Crt.	Textul legii trimise la promulgare	Amendamente adoptate de Comisii	Observații
1.	Art.6.- (3) Proiectul legii constituționale, adoptat de către fiecare Cameră a Parlamentului sau de către Camerele reunite în caz de divergență conform art. 151 alin. (2) din Constituția României, republicată, se trimite în termen de două zile Curții Constituționale, care procedează potrivit legii. Dacă se constată că inițiativa legislativă de revizuire depășește limitele revizuirii, aceasta se consideră nefinalizată și se transmite Parlamentului, procedura urmând a fi reluată.	Art.6.- (3) Proiectul legii constituționale, adoptat de către fiecare Cameră a Parlamentului sau de către Camerele reunite în caz de divergență conform art. 151 alin. (2) din Constituția României, republicată, se trimite <i>de îndată</i> Curții Constituționale, care procedează potrivit legii. Dacă se constată că inițiativa legislativă de revizuire depășește limitele revizuirii, aceasta se consideră nefinalizată și se transmite Parlamentului, procedura urmând a fi reluată.	Amendament propus de senatorul Viorel Salan, adoptat de comisii cu unanimitate de voturi.
2.	Art.6.- (4) Dacă Curtea Constituțională constată că inițiativa legislativă de revizuire nu depășește limitele revizuirii, proiectul de lege se publică în aceeași zi cu apariția deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.	Art.6. alin. (4) se elimină.	Amendament propus de senatorul Viorel Salan, adoptat de comisii cu unanimitate de voturi.
3.	Art.6.- (5) Cetățenii României sunt chemați să-și exprime voința prin vot în cadrul referendumului	Art.6.- (5) Dacă Curtea Constituțională constată că inițiativa legislativă de revizuire nu depășește limitele	Amendament propus de senatorul Viorel Salan, adoptat de comisii cu

Nr. Crt.	Textul legii trimise la promulgare	Amendamente adoptate de Comisi	Observații
	național cu privire la revizuirea Constituției, organizat în cel mult 30 de zile de la data adoptării proiectului sau a propunerii de revizuire, în conformitate cu prevederile art. 151 alin. (3) din Constituția României, republicată. Guvernul stabilește, prin hotărâre, data referendumului, și aduce la cunoștință publică, de îndată, prin mijloace de comunicare în masă, această dată.	revizuirii, proiectul legii constituționale se publică, în Monitorul Oficial al României, Partea I, împreună cu decizia Curții Constituționale. Cetățenii României sunt chemați să-și exprime voința prin vot în cadrul referendumului național cu privire la revizuirea Constituției în ultima duminică a perioadei de 30 de zile prevăzută la art.151 alin.(3) din Constituția României, calculată de la data adoptării de către Parlament a proiectului legii constituționale, Guvernul având obligația de a aduce la cunoștință publică, de îndată, prin mijloace de comunicare în masă, textul acestuia și data referendumului național.	majoritate de voturi.
4.	Art.6.- (6) Persoanele care au dreptul să participe la referendumul național privind revizuirea Constituției, modul de desfășurare a campaniei pentru referendum, organizarea și desfășurarea acestuia, organizarea și atribuțiile birourilor electorale, faptele care constituie contravenții, precum și modul de constatare și sancționare a acestora sunt cele stabilite la art. 4, art. 7 alin. (1), precum și în capitolele IV - VI. Rezultatul referendumului național se stabilește în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) și (3) și ale art. 7 alin. (2).	Nemodificat.	-
5.	Art.6.- (7) Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea referendumului național privind revizuirea Constituției se suportă din bugetul de stat.	Art.6 alin.(7) se elimină.	Amendament propus de senatorul Viorel Salan, adoptat de comisii cu unanimitate de voturi.

Nr. Crt.	Textul legii trimise la promulgare	Amendamente adoptate de Comisii	Observații
6.	Pct.3 La articolul 15 alineatul (1), litera a) se abrogă.	Art. 15 (1) Obiectul și data referendumului național se stabilesc după cum urmează: a) potrivit prezentei legi, în cazul referendumului privind revizuirea Constituției, cu respectarea art. 151 alin. (3) din Constituție;	Amendament propus de senatorul Viorel Salan, adoptat de comisii cu majoritate de voturi.